

KONTEXT ŽIVOTA:

1. den

Dr. Timothy Keller zmiňuje ve svém studiu listu Galatským tři kroky potřebné k odstranění model z našeho života. (Dr. Timothy Keller: *Galatians Study*, 16. týden, „Dismantling Your Idols“)

1. Pojmenovat modly
2. Činit pokání z modloslužby
3. Radovat se: Nahradit modly

Dnes se zaměříme na pojmenování model v našem životě a na pokání. Vraťte se k 9. otázce tohoto studia. Znovu si přečtete seznam. Vyhradte si čas na zaznamenání myšlenek do modlitebního deníku, přemýšlení, rozhovory s jinými či cokoli jiného, co vám pomůže pojmenovat modly ve vašem životě. Pokud vám bude připadat, že se nedokážete pohnout z místa, zamyslete se nad následujícími otázkami:

Čeho se ve sportu a v životě nejvíc bojím? Co ve mně před soutěží, během soutěže a po soutěži vyvolává nejvíc úzkosti a co mi působí největší starosti? Co mě podnítí či vyburcuje k nejvyššímu výkonu? Na co se spoléhám nebo co mi přináší útěchu, když se věci nedaří nebo začnou být náročné? Jaké myšlenky se nejčastěji opakují v mém vnitřním rozhovoru během hry? Jaké touhy či přání by mě v případě, že by zůstaly nenaplněné, mohly vést k tomu, abych Boha zanedbával nebo se od něj odvrátil? Od čeho odvozuji svou cenu a hodnotu? Na co jsem nejvíc pyšný? Co od života opravdu chci a očekávám? Co mi přináší největší štěstí?

Až budete mít seznam hotový, udělejte si čas na modlitbu, aby Bůh tyto modly ve vašem životě vykázal do patričních mezí důležitosti. Poproste za odpuštění, že jste těmto věcem občas připisovali větší důležitost než Bohu. Modlete se, aby Bůh ve vašem životě znovu zaujal úlohu Pána, abyste se mohli těšit ze vztahu s ním při sportu, ve škole, při práci trenéra atd.

2. den

Modly nás občas dokážou přivést k tomu, že si sami působíme bolest a škodíme sami sobě ve snaze dosáhnout naplnění a hodnoty pomocí náhražek Boha. Baalovi proroci se ve snaze dokázat Baalovu existenci a přimět svou modlu, aby naplnila jejich nejhlubší potřeby, bodali meči a oštěpy (1. Královská 18,22). Přečtěte si s myšlenkou na tyto proroky následující slova Kena Caminitiho, hráče kanadsko-americké Major League Baseball, který zemřel na předávkování. Pocházejí z článku ve *Sports Illustrated* (3. června 2002) popisujícího užívání dopingu v Major League Baseball.¹⁰

*„Nejvyšší úroveň
soutěže pro
mě není to,
že soupeřím
s vámi nebo že
vy soupeříte se
mnou, ale že si
vy i já sáhneme
hluboko do
svých schopností
a podáme výkon
podle svých
vrcholných
možností.“⁹*

*(Billy Mills, olympijský
vítěz v běhu na
10 000 metrů
v roce 1964)*

*„Za hodinu hry se
o člověku můžete
dozvědět víc než
za rok rozhovoru.“*

(Platón)

„Stal jsem se opravdu silný, a hodně rychle,“ říká. „Spoustu svalů jsem si natáhl a spoustu jsem si jich přetrhl. Pořád ještě za to platím. Šlachy a vazy mám celé potrhane. Svaly jsou na mě příliš silné.“

Jen v roce 1998 si Caminiti kvůli steroidům natáhl svaly zadní části stehna, lýtkový sval a přetrhl šlachové pouzdro na zápěstí.

V současné době má Caminiti předepsány povolené injekce testosteronu, které dostává každý týden, protože jeho tělo už nedokáže tento hormon vyrábět v dostatečném množství. „Moje tělo nevyrábí testosteron,“ říká. „Víte, jaké to je? Upadnete do otupělosti. Jste v depresi. Je to hrůza.“

Navzdory všem těmto obtížím Caminiti užívání steroidů hájí a prohlašuje, že se nebude snažit odradit jiné, aby je brali, vzhledem k tomu, že pro hráče míčových her představuje tak široce přijímanou, ba nezbytnou možnost, jak získat výhodu oproti soupeřům a finanční zajištění. „Udělal jsem hromadu chyb,“ říká Caminiti, „ale užívání steroidů k nim neřadím.“

„Kdyby se mě mladší hráč zeptal, co má dělat,“ pokračuje, „neřeknu mu, že je to špatné. Jen se podívejte, kolik peněz je tu ve hře: máte šanci zabezpečit rodinu, dostat dceru na lepší školu... Takže vám nemůžu říct: Nedělej to. Nemůžu, když hned vedle vás stojí chlap jak hora, který vás připraví o práci a bude ty prachy vydělávat místo vás.““

Zamyslete se nad následujícími otázkami:

1. Které modly v Caminitiho životě ho vedly k poškozování vlastního těla?
2. Modly mnohdy bývají dobré věci, které lidé zkazili, když se z nich pokusili udělat předměty uctívání místo Boha. Které stránky model v Caminitiho životě jsou oprávněné a patřičné? Jakým způsobem tyto věci zkazil?
3. Vraťte se k seznamu model, který jste si udělali včera. Jakým způsobem jste si sami ublížili (po citové, tělesné, vztahové či jiné stránce), když jste jim sloužili?
4. Jaké dobré a pravdivé stránky Božího stvoření stojí v pozadí vašich model? Jak se ve vašem životě projevuje to, že jim přisuzujete příliš velký význam?

3. den

Když se něco v našem životě stane modlou, začneme se na to dívat jinak než předtím. Vezmeme si nějakou věc a vyzvedneme ji na výsadní místo, kde nemá co dělat. Tento přesun zdeformuje náš pohled na zbožňovaný předmět. Začneme do něj vkládat své naděje i touhy - dokonce s ním spojujeme vlastní identitu - a očekáváme od něj jejich naplnění. Jak se ze svých model snažíme vymámit citovou spokojenost a uznání našeho charakteru (věci, které potřebuje každý z nás), začnou postupně pohlcovat stále větší část našeho života. Ve snaze uspokojit jejich nároky začneme jednat sobeckým, podvodným a hříšným způsobem. Ústav **Josephson Institute of Ethics** (www.charactercounts.org/sports/survey2004) provedl v roce 2004 mezi středoškolskými sportovci a trenéry průzkum zaměřený na jejich etické postoje ve sportu. Podívejme se pozorně na některé z výsledků a zamysleme se, co vypovídají o úloze sportu v našem životě.

- 51% sportovců mužského a 30% ženského pohlaví schvaluje, když se jejich trenér hádá s rozhodčím, aby mu nahnal strach a ovlivnil tak jeho další výroky.
- 45% sportovců mužského a 22% ženského pohlaví si myslí, že by měl trenér hráče naučit, jak podvádět a nenechat se přistihnout.
- 43% sportovců mužského a 27% ženského pohlaví věří, že k tomu, aby člověk ve sportu dosáhl úspěchu, musí občas lhát nebo podvádět.

1. Souhlasíte s názory těchto středoškolských sportovců? Proč?
2. Jsou tyto výroky v souladu s tím, že soutěžíme pro **Diváka, na kterém záleží**? Proč si to myslíte?
3. Jak by vědomí, že bychom sportem měli oslavovat Boha, tyto názory změnilo?
4. Které vlastní postoje v oblasti svého sportu byste potřebovali napravit?

4. den

Když teď začínáme chápat, jak mohou modly ovlivňovat náš přístup k soutěži, zkusme se podívat na film *Světla páteční noci (Friday Night Lights)*, v němž můžeme pozorovat skupinu sportovců přímo při soutěži a pocvičit se ve schopnosti takové momenty postřehnout. Snažte se rozpoznat různé modly v životě těchto sportovců a pak se zamyslete nad tím, co tyto modly způsobily, a diskutujte o tom. Zvlášť si všimněte postav Jamese „Boobieho“ Milese a Dona Billingslyho. Proč soutěží? Pro koho hrají? Jaké má jejich modlářství následky? Jednali a reagovali by jinak, kdyby chápali princip **Diváka, na kterém záleží** a řídili se jím? V čem konkrétně?

5. den

Jako křesťané máme možnost přestat upínat mysl k modlům a místo toho se radovat z Krista. Dr. Timothy Keller říká: „Vaší radostí je to, co vám v životě přináší hlavní rozkoš a útěchu. Radovat se z něčeho znamená vážit si toho jako pokladu, oceňovat hodnotu, kterou to pro vás má, přemýšlet, jak je to nádherné a důležité, dokud v tom vaše srdce nespočine a neokusí rozkoš, kterou to přináší.“

Radovat se je způsob, jak chválit Boha, až srdce spočine, zjihne a pustí z rukou všechno ostatní, co si myslí, že potřebuje.“

(Dr. Timothy Keller: *Galatians Study*)

Na základě modlitby Ruth Meyersové z knihy *31 Days of Praise* (31 dnů chvály) se radujte z toho, kým Bůh je.

Moje srdce se raduje v tobě, Pane, protože ty jsi moje pevná tvrz ve chvílích trápení, nebezpečí a tísně, útočiště, kam se mohu vždy uchýlit, Otec, který o mne s láskou pečuje jako o své dítě, Pastýř, který mě vede a ochraňuje, Zastávce, který se ujímá mé pře a hájí mé nejvyšší zájmy, Ženich, který se ze mne raduje, Bůh, který má moc mě zachránit, který láskou ke mně umlká a opět nade mnou jásá a plesá. Jsi mé dědictví, můj podíl v zemi živých, ten, kdo mou prahnoucí a hladovějící duši napájí a sytí dobrými věcmi.¹¹

Zkuste vyrazit na procházku a cestou se modlit tuto modlitbu. Nebo si ji vylepte do své skříňky v šatně a modlete se ji k Bohu každý den před tréninkem a hrou. Udělejte si každý den čas na přemýšlení o tom, kým Bůh je a co ve vašem životě vykonal.

NEZAPOMEŇTE:

1. V konečném důsledku je naším Divákem Bůh, Pán našeho sportu a života, a proto musíme všechno, co děláme, dělat pro jeho slávu.
2. Věnovat se sportu je dobré, ale stejně jako každou jinou činnost ho můžeme zkazit tím, že si z něj uděláme to nejdůležitější – střed svého života, od něhož odvozujeme svou totožnost i konečný smysl života, tedy modlu.
3. Ne náhodou jste byli stvořeni k Božímu obrazu s jedinečnými talenty a obdarováními, díky nimž můžete Boha tvůrčím a hodnotným způsobem uctívat prostřednictvím sportu.
4. Uctívat Boha sportem znamená vyjadřovat mu uznání a vděčnost celou svou bytostí (**Děkovná odezva**), tj. soutěžit s pokorou a s úctou ke hře, pravidlům, trenérům, sportovcům, fanouškům, svému tělu, rozhodčím i týmu.
5. Soutěžit a podávat výkony pro Boží slávu neznamená, že bychom museli něco dělat, abychom si vysloužili jeho přízeň a přijetí.

„... chvalte (Boha)
celým svým já: ať
Boha chválí nejen
váš jazyk a hlas,
ale i vaše svědomí,
váš život, vaše
skutky.“

(Svatý Augustín, biskup
z 5. století, původem ze
Severní Afriky)